

32013R0099

L 39/12

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

9.2.2013.

**UREDBA (EU) br. 99/2013 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 15. siječnja 2013.**

o europskome statističkom programu od 2013. do 2017.

(Tekst značajan za EGP i Švicarsku)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 338. stavak 1.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon dostave nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

(1) Pouzdani empirijski podaci i statistika su prijeko potrebni za mjerenje napretka i ocjenjivanje učinkovitosti politika i programa Unije, a posebno u kontekstu Strategije Europa 2020. određene u Priopćenju Komisije od 3. ožujka 2010. pod nazivom „Europa 2020.: Strategija za pametan, održiv i uključiv rast” (Strategija Europa 2020.).

(2) U skladu s Uredbom (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici ⁽²⁾, trebalo bi utvrditi višegodišnji europski statistički program („višegodišnji program”), koji pruža okvir za financiranje aktivnosti Unije.

(3) U skladu s Uredbom (EZ) br. 223/2009, višegodišnji program trebalo bi osigurati okvir za razvoj, izradu i diseminaciju europske statistike, glavna područja i ciljeve aktivnosti predviđenih u razdoblju od najviše pet godina. Tim bi se programom trebalo utvrditi prioritete u pogledu potreba za informacijama s ciljem provođenja aktivnosti Unije. Potrebno je odvagnuti te potrebe u odnosu na potrebna sredstva na razini Unije i na nacionalnoj razini za pružanje potrebne statistike, kao i u odnosu na dužnost izvještavanja i povezane troškove davatelja podataka, posebno vodeći računa o učinkovitosti u odnosu na troškove.

(4) Razvoj, izradu i diseminaciju europske statistike u zakonodavnom okviru višegodišnjeg programa trebalo bi postići bliskom i koordiniranom suradnjom u okviru Europskog statističkog sustava (ESS) između statističkog tijela Unije, odnosno Komisije (Eurostata), i nacionalnih zavoda za statistiku i ostalih nacionalnih tijela koja određuju države članice ⁽³⁾ (pod zajedničkim nazivom „nacionalna statistička tijela”). Profesionalna neovisnost nacionalnih zavoda za statistiku i Komisije (Eurostata) nužna je za pružanje vjerodostojnih i visokokvalitetnih statističkih podataka.

(5) Pojačana suradnja između Komisije (Eurostata) i nacionalnih zavoda za statistiku je prijeko potrebna radi povećanja kvalitete europske statistike. Takva pojačana suradnja trebala bi se uglavnom usredotočiti na pružanje daljnjeg metodološkog osposobljavanja o statistici i povezanim pitanjima, na razvoj i diseminaciju postojećih dobrih praksi u okviru ESS-a te na razmjenu osoblja između država članica i Komisije (Eurostata) u oba pravca.

(6) Provedba višegodišnjeg programa prilika je za izradu harmonizirane europske statistike kako bi se doprinijelo razvoju, izradi i diseminaciji zajedničkih, usporedivih i pouzdanih statističkih informacija na razini Unije.

(7) Visokokvalitetna statistika koja se razvija, izrađuje i širi u sklopu višegodišnjeg programa ključna je za odlučivanje koje se temelji na dokazima i trebala bi biti pravodobno dostupna i doprinijeti provedbi politika Unije u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i Strategijom Europa 2020. i ostalim politikama sadržanima u strateškim prioritetima Komisije za razdoblje 2010.–2014., odnosno jačanje i integraciju gospodarskog upravljanja, klimatske promjene, reformiranu poljoprivrednu politiku, rast i socijalnu koheziju, ravnopravnost spolova, Europu naroda i globalizaciju. Njih bi trebalo podupirati aktivnostima koje se financiraju u okviru višegodišnjeg programa u kojima Unija može doprinijeti jasnu dodanu vrijednost i koje imaju za cilj osigurati jednak tretman svih gospodarskih, socijalnih i okolišnih pokazatelja.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 12. prosinca 2012. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 20. prosinca 2012.

⁽²⁾ SL L 87, 31.3.2009., str. 164.

⁽³⁾ Ne dovodeći u pitanje članak 5. Protokola br. 4 o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke.

- (8) Prilikom definiranja statističkih područja koja je potrebno razviti, trebalo bi uzeti u obzir ciljeve Uredbe (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša⁽¹⁾ koji se odnose na razvoj novih modula ekonomskih računa okoliša.
- (9) Pored toga, u statističkim studijama posebnu pažnju trebalo bi obratiti na učinak programa fiskalne konsolidacije na radnike i ostale građane. Statistički podaci bi se trebali prikupljati tako da se osigura da se vide kretanja u pojedinim državama članicama, poput kretanja u odnosu na nezaposlenost, iznos i promjene plaćanja socijalnih transfera, broj i kvalitetu radnih mjesta, mobilnost radne snage unutar država članica, unutar Unije i između Unije i trećih zemalja kao i povezane društveno-geografske promjene u strukturi plaća i mjera osposobljavanja.
- (10) ESS se posljednjih godina suočava s brojnim izazovima. Prvo, nedostatak visokokvalitetne nacionalne statistike može imati štetan utjecaj na države članice i na Uniju općenito. Dosljedno točna i visokokvalitetna statistika koju izrađuju profesionalno neovisni nacionalni zavodi za statistiku je stoga prijeko potrebna za potrebe utvrđivanja politike na nacionalnoj razini i razini Unije i posebno u kontekstu nadzornih mehanizama europskog društva.
- (11) Drugo, potreba za europskom statistikom stalno raste i nije vjerojatno da će se taj trend promijeniti u budućnosti. Gospodarska globalizacija predstavlja poseban izazov i traži razvoj nove metrike za mjerenje globalnih vrijednosnih lanaca na međunarodno koordiniran način, čime se pruža bolja slika gospodarskog rasta i stvaranja radnih mjesta.
- (12) Treće, priroda potreba stalno se mijenja i zahtijeva više sinergije između statističkih područja.
- (13) Četvrto, odgovarajuća raščlamba dostupnih podataka može olakšati praćenje učinaka gospodarske i financijske krize i učinak provedenih politika na građane, uključujući najugroženije skupine.
- (14) Peto, promijenila se priroda statistike. Više nije samo izvor informacija za potrebe utvrđivanja politike već je sada ključni dio postupka odlučivanja. Odlučivanje koje se temelji na dokazima zahtijeva statistiku koja ispunjava kriterije visoke kvalitete povezane s posebnim ciljevima kojima služi te postoji rastuća potreba za složenom višedimenzionalnom statistikom koja podupire složena područja politike. Radi pravilnog ispunjavanja zahtjeva utvrđivanja politike, potrebni su podaci razvrstani po spolovima, ako je to primjereno.
- (15) Šesto, zbog pojave novih čimbenika na tržištu informacija, uključujući one koji pružaju informacije u gotovo realnom vremenu, prioritet ESS-a u budućnosti je visoka kvaliteta, uključujući pravodobnost.
- (16) Sedmo, proračunska ograničenja na nacionalnoj razini i razini Unije kao i potreba za daljnjim smanjenjem opterećenja za poduzeća i građane predstavljaju dodatne izazove.
- (17) Priopćenje Komisije od 10. kolovoza 2009. o načinu izrade statistike EU-a: vizija za sljedeće desetljeće te strategija ESS-a za njezinu provedbu rješavaju svih tih sedam izazova pokušavajući rekonstruirati načine za rad u ESS-u kako bi je učinili učinkovitijom i fleksibilnijom. Provedba tog Priopćenja čini temelj višegodišnjeg programa u okviru zajedničke strategije ESS-a.
- (18) Kako bi se osigurao integritet i upravljanje kvalitetom razvoja, izrade i diseminacije europske statistike u skladu s ovom Uredbom, nacionalni zavodi za statistiku i Komisija (Eurostat) trebali bi poduzeti sve potrebne mjere za održavanje povjerenja javnosti u statistiku i za omogućavanje strože primjene Kodeksa prakse europske statistike na snazi i Priopćenja Komisije od 15. travnja 2011. pod nazivom „Prema snažnom upravljanju kvalitetom europske statistike”, uz istodobno poštovanje tamo određenih načela.
- (19) S ciljem boljeg usklađivanja ograničenih sredstava koja stoje na raspolaganju nacionalnim i europskim proizvođačima za izradu europske statistike u uvjetima rastuće potrebe za statistikom, pripremna faza godišnjih statističkih programa rada Komisije, u kojima se detaljno navodi višegodišnji program, trebala bi sadržavati sustavno i temeljito preispitivanje statističkih prioriteta čime će se smanjiti manje važni zahtjevi i pojednostaviti postojeći procesi uz istodobno poboljšanje pouzdanosti i održavanje visokih standarda službene statistike. Trebalo bi uzeti u obzir i opterećenje ispitanika, neovisno jesu li poslovni subjekti, jedinice središnje, regionalne ili lokalne vlasti, kućanstava ili pojedinci. Taj bi se proces trebao odvijati u bliskoj suradnji s korisnicima i proizvođačima europske statistike.

(¹) SL L 192, 22.7.2011., str. 1.

- (20) U tom smislu trebalo bi postići prihvatljivu podjelu financijskog tereta između proračuna Unije i država članica. Uz financijsku alokaciju određenu ovom Uredbom, nacionalna statistička tijela trebala bi stoga na nacionalnoj razini primati odgovarajuća sredstva za provođenje pojedinačnih statističkih aktivnosti potrebnih za provedbu višegodišnjeg programa.
- (21) S obzirom na opterećenje koje proizlazi iz zahtjeva usklađenosti, a posebno u slučaju manjih država članica, Komisija (Eurostat) bi trebala moći pružiti tehničku pomoć i stručno znanje državama članicama kako bi im pomogla riješiti pitanje ograničenja u pogledu istraživanja i otkloniti veće metodološke prepreke radi osiguranja usklađenosti i pružanja visokokvalitetnih podataka.
- (22) Financijska omotnica višegodišnjeg programa trebala bi također biti dodijeljena tako da pokriva rashode potrebne za poboljšanje postupka za izradu visokokvalitetne europske statistike i mogućnosti izrade te statistike te za potrebe osposobljavanja nacionalnih statističara.
- (23) Financijski doprinosi Unije trebali bi podupirati aktivnosti usmjerene razvoju, izradi i diseminaciji europske statistike kako je određeno u ovoj Uredbi. Oni bi trebali biti u obliku bespovratnih sredstava, ugovora o javnoj nabavi ili bilo kojih drugih intervencija koje su potrebne za postizanje ciljeva višegodišnjeg programa. U tom kontekstu korištenje paušalnih svota trebalo bi biti glavni način za pojednostavljenje upravljanja bespovratnim sredstvima.
- (24) U skladu s člankom 15. Uredbe (EZ) br. 223/2009, trebalo bi izraditi odgovarajuću financijsku strukturu za podršku mrežama suradnje.
- (25) Trebalo bi osigurati da višegodišnji program bude otvoren za sudjelovanje zemalja Europskog udruženja slobodne trgovine koje sudjeluju u Europskom gospodarskom prostoru („države EGP-a/EFTA-e”) i Švicarske. Trebalo bi također osigurati da višegodišnji program bude otvoren za sudjelovanje drugih zemalja, a posebno susjednih zemalja Unije, država koje su podnijele zahtjev za članstvo u Uniji i država kandidatkinja i država pristupnica.
- (26) U kontekstu provedbe višegodišnjeg programa trebalo bi poticati, kada je to primjereno, suradnju s trećim zemljama koje ne sudjeluju u višegodišnjem programu uzimajući u obzir sve relevantne ili predviđene sporazume između tih zemalja i Unije.
- (27) Kako bi se smatrale odlukama o financiranju u skladu s člankom 84. stavkom 3. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije ⁽¹⁾ („Financijska uredba”), u godišnjim programima rada koje donosi Komisija za provedbu višegodišnjeg programa trebaju biti određeni ciljevi koji se trebaju ostvariti, očekivani rezultati, način provedbe i njihov ukupan iznos. Oni također moraju sadržavati opis aktivnosti koje se financiraju, naznaku iznosa koji se dodjeljuje svakoj aktivnosti i okvirni raspored provedbe. Poželjno je da se u njima također navede značaj ciljeva koji se trebaju ostvariti za potrebe korisnika i projektni plan. U slučaju bespovratnih sredstava, trebaju sadržavati prioritete, osnovne kriterije za ocjenjivanje i najvišu stopu sufinanciranja. Nadalje, godišnji programi rada trebaju također uključivati odgovarajuće pokazatelje za praćenje rezultata.
- (28) Budući da države članice ne mogu u dovoljnoj mjeri postići cilj ove Uredbe, odnosno uspostaviti višegodišnji program, te se on stoga može bolje postići na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je određeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti kako je određeno u navedenom članku, ova Uredba ne prelazi okvire onoga što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (29) Ocjenjivanje *ex-ante* izvršeno je u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja kako bi se višegodišnji program usmjerio na potrebu uspješnosti i učinkovitosti u postizanju njegovih ciljeva i radi uključivanja proračunskih ograničenja od faze izrade višegodišnjeg programa nadalje. Vrijednost i učinak mjera poduzetih u okviru višegodišnjeg programa trebalo bi redovito pratiti i ocjenjivati, uključujući od strane neovisnih vanjskih ocjenjivača. Radi ocjenjivanja višegodišnjeg programa formulirani su mjerljivi ciljevi i razrađeni su pokazatelji.
- (30) Za 2013. godinu, ovom Uredbom utvrđuje se financijska omotnica za višegodišnji program koja je, u okviru godišnjeg proračunskog postupka, osnovna referentna vrijednost za proračunsko tijelo u smislu točke 37. Međuinstitucionalnog sporazuma od 17. svibnja 2006. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini i dobrom financijskom upravljanju ⁽²⁾.
- (31) Uz financijsku omotnicu određenu ovom Uredbom, pojedinačne statističke aktivnosti čiji je cilj provedba višegodišnjeg programa, uključujući aktivnosti u obliku sporazuma između nacionalnih statističkih tijela i Komisije (Eurostat) trebale bi primati, u mjeri u kojoj je to moguće, primjerena sredstva na nacionalnoj razini.

⁽¹⁾ SL L 298, 26.10.2012., str. 1.

⁽²⁾ SL C 139, 14.6.2006., str. 1.

- (32) Ocjena učinka ove Uredbe, u kojoj se navode smanjenja troškova za Uniju i države članice, temelj je za izdvajanje sredstava višegodišnjem programu. Smanjenja troškova će posebno biti rezultat novih načina izrade europske statistike koji proizlaze iz razvoja u području informacijske i komunikacijske tehnologije.
- (33) Financijski interesi Unije trebali bi se zaštititi razmjernim mjerama tijekom cijelog ciklusa rashoda, uključujući sprečavanje, otkrivanje i istragu nepravilnosti, osiguravanje povrata izgubljenih, nepravilno isplaćenih ili nepropisno korištenih sredstava i prema potrebi, sankcije.
- (34) Kako bi se osigurao kontinuitet statističkih aktivnosti u okviru ESS-a tijekom cijele kalendarske godine 2013. te radi pravne sigurnosti, ova Uredba trebala bi stupiti na snagu na dan objave i primjenjivati se od 1. siječnja 2013. Datum primjene ove Uredbe trebao bi posebno služiti kako bi se opravdala plaćanja ugovornom osoblju i sve aktivnosti u okviru programa.
- (35) U skladu s Uredbom (EZ) br. 223/2009 nacrt višegodišnjeg programa podnesen je radi prethodnog ispitivanja Odboru Europskog statističkog sustava, Europskom statističkom savjetodavnom odboru osnovanom Odlukom br. 234/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i Odboru za monetarnu, financijsku i platnobilančnu statistiku osnovanom Odlukom Vijeća 2006/856/EZ ⁽²⁾,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Utvrđivanje Europskog statističkog programa

Utvrđuje se Europski statistički program za razdoblje od 2013. do 2017. („program“).

Članak 2.

Dodana vrijednost

Ovaj program predstavlja dodanu vrijednost kojom se osigurava usredotočenost europske statistike na informacije koje su potrebne za izradu, provedbu, praćenje i ocjenu politika Unije. Pored toga, on doprinosi učinkovitom korištenju sredstava poticanjem aktivnosti koje pružaju ključni doprinos razvoju, izradi i diseminaciji harmoniziranih, usporedivih, pouzdanih, pristupačnih i dostupnih statističkih informacija na temelju jedinjenih standarda i zajedničkih načela određenih u Kodeksu prakse europske statistike („Kodeks prakse“), kako ga je donio Odbor Europskog statističkog sustava (ESSC), a posebno kriterija kvalitete relevantnosti, ispravnosti i pouzdanosti, pravodobnosti, točnosti, pristupačnosti i jasnoće te usklađenosti i usporedivosti.

Članak 3.

Područje primjene

1. Ovom se Uredbom pruža programski okvir za razvoj, izradu i diseminaciju europske statistike, glavna područja i

ciljevi predviđenih aktivnosti u razdoblju od 2013. do 2017., u skladu s člankom 13. i člankom 14. Uredbe (EZ) br. 223/2009.

2. Program ne obuhvaća mjere koje su predviđene Programom za modernizaciju europskih statistika o poduzećima i trgovini („Program MEETS“), koji je uspostavljen Odlukom br. 1297/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, do završetka Programa MEETS 31. prosinca 2013., ali uključuje ciljeve u području statistike o poduzećima i trgovini čija je provedba planirana od 2014. do 2017.

Članak 4.

Ciljevi

1. Opći cilj programa je da Europski statistički sustav (ESS) i dalje bude vodeći pružatelj visokokvalitetne statistike o Europi.

2. Vodeći računa o dostupnim sredstvima na nacionalnoj razini i na razini Unije kao i o dužnosti izvještavanja, sljedeći specifični ciljevi ostvaruju se statističkim aktivnostima koje se poduzimaju za provedbu programa:

— Cilj 1.: pravodobno pružanje statističkih informacija radi pružanja podrške razvoju, praćenju i ocjeni politika Unije jasno odražavajući prioritete, istodobno održavajući ravnotežu između gospodarskih i socijalnih područja i područja zaštite okoliša te zadovoljavajući potrebe širokog kruga korisnika europske statistike, uključujući ostale donositelje odluka, istraživače, poduzetnike i europske građane općenito, na troškovno učinkovit način bez nepotrebnog udvostručavanja napora,

— Cilj 2.: provođenje novih načina izrade europske statistike čiji je cilj povećanje učinkovitosti i unaprjeđenje kvalitete,

— Cilj 3.: jačanje partnerstva u okviru i izvan ESS-a radi daljnjeg jačanja njegove produktivnosti i njegove vodeće uloge u službenoj statistici diljem svijeta, i

— Cilj 4.: osigurati dosljednu isporuku takve statistike tijekom cijelog trajanja programa, pod uvjetom da to ne utječe na mehanizme ESS-a za određivanje prioriteta.

3. Opći i specifični ciljevi iz stavaka 1. i 2. detaljnije su razrađeni u Prilogu, zajedno s pokazateljima koji se koriste za praćenje provedbe programa. U skladu s člancima 13. i 14. Uredbe (EZ) br. 223/2009, program podliježe detaljnom godišnjem planiranju koje će uključivati mehanizam za određivanje prioriteta kao sastavni dio postupka. Ciljevi programa postižu se bliskom i koordiniranom suradnjom u ESS-u. Program uključuje razvoj primjerenih instrumenata koji dovode do unaprjeđenja

⁽¹⁾ SL L 73, 15.3.2008., str. 13.

⁽²⁾ SL L 332, 30.11.2006., str. 21.

⁽³⁾ SL L 340, 19.12.2008., str. 76.

kvalitete, veće fleksibilnosti ESS– i povećane sposobnost pravodobnog ispunjavanja korisničkih potreba. Njime se također predvodi razvoj pouzdanih pokazatelja koji se mogu nositi s izazovima 21. stoljeća, poput mjerenja održivosti okoliša, kvalitete života i socijalne kohezije te bilježenja gospodarske aktivnosti u tercijarnom sektoru i u socijalnom gospodarstvu.

Članak 5.

Statističko upravljanje, neovisnost, transparentnost i kvaliteta

1. Europski statistički podaci izrađuju se na profesionalno neovisan i transparentan način.

2. Program se provodi u skladu s načelima Kodeksa prakse radi izrade i diseminacije visokokvalitetne, harmonizirane i usporedive europske statistike u skladu s člankom 12. Uredbe (EZ) br. 223/2009, i osiguranja pravilnog funkcioniranja ESS–a kao cjeline. Nacionalni zavodi za statistiku i statističko tijelo Unije (Komisija (Eurostat)) osiguravaju svojom profesionalnom neovisnošću usklađenost europske statistike s Kodeksom prakse.

3. Nacionalni zavodi za statistiku i ostala nacionalna tijela kako ih odrede države članice (zajedno „nacionalna statistička tijela”) i Komisija (Eurostat), koji su odgovorni za razvoj, izradu i diseminaciju europskih statističkih podataka, dužni su:

- težiti jačanju institucionalnog i organizacijskog okruženja koje promiče koordinaciju, djelotvornost i vjerodostojnost nacionalnih statističkih tijela i Komisije (Eurostat) koji izrađuju i distribuiraju europsku statistiku,
- staviti naglasak na statistička načela određena u članku 2. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 223/2009 i potrebe korisnika,
- služiti potrebama institucionalnih korisnika u Uniji u skladu s Uredbom (EZ) br. 223/2009, i težiti razvoju statistike koja služi potrebama širokog kruga korisnika europske statistike, uključujući donositelje odluka, istraživače, poduzetnike i europske građane općenito, i
- surađivati sa statističkim tijelima na međunarodnoj razini radi promicanja upotrebe međunarodnih pojmova, klasifikacija, metoda i ostalih standarda, posebno radi osiguranja veće usklađenosti i usporedivosti na globalnoj razini.

4. Svaka država članica nastoji osigurati da su njezini postupci za izradu statistike uspostavljeni na standardizirani način i da su unaprijeđeni, u mjeri u kojoj je to moguće, mehanizmima za reviziju.

5. U interesu transparentnosti, Komisija (Eurostat), kada je to primjereno, javno objavljuje svoju ocjenu kvalitete nacionalnih doprinosa europskoj statistici u okviru izvješća o kakvoći i praćenja usklađenosti.

6. Komisija (Eurostat) razmatra na koji način može svoje publikacije, posebno one koje su dostupne putem njezine internetske stranice, učiniti jednostavnijima za korištenje neprofesionalnim korisnicima te omogućava jednostavan pristup kompletnim serijama podataka i navodi intuitivne usporedne grafove kako bi se građanima pružila dodana vrijednost. Periodičnim ažuriranjima Komisije (Eurostata) pružaju se, kada je to moguće, informacije o svakoj državi članici te se pružaju godišnje, mjesečne i dugoročne serije podataka, kada je to primjereno, i kada su koristi veće od troškova prikupljanja.

Članak 6.

Određivanje statističkih prioriteta

1. Program osigurava statističke inicijative na kojima se temelji razvoj, provedba i praćenje važećih politika Unije i pruža statističku podršku važnim zahtjevima koji proizlaze iz novih inicijativa politika Unije.

2. Prilikom pripreme godišnjih programa rada iz članka 9., Komisija osigurava učinkovito određivanje prioriteta te godišnji pregled i izvještavanje o statističkim prioritetima. Na taj će način godišnji programi rada imati za cilj osigurati da se europske statistike izrađuju s raspoloživim sredstvima na nacionalnoj razini i na razini Unije. Određivanje prioriteta doprinosi smanjenju troškova i opterećenja novih statističkih zahtjeva smanjivanjem statističkih zahtjeva u postojećim područjima europske statistike te se ostvaruje u uskoj suradnji s državama članicama.

3. Komisija osigurava razvoj i primjenu instrumenata za godišnje preispitivanje prioriteta statističkih aktivnosti radi doprinosa smanjenju troškova i opterećenja za pružatelje podataka i izrađivače statistike.

4. Prilikom predlaganja novih aktivnosti ili uvođenja većih revizija postojeće statistike, Komisija ne odgovarajući način obrazlaže te aktivnosti ili revizije i pruža informacije s podacima primljenim od država članica o dužnosti izvještavanja i troškovima izrade u skladu s člankom 14. stavkom 3. Uredbe (EZ) br. 223/2009.

Članak 7.

Financiranje

1. Financijska omotnica Unije za provedbu programa za 2013. utvrđena je u iznosu od 57,3 milijuna eura i obuhvaćena je programskim razdobljem od 2007. do 2013.

2. Najkasnije tri mjeseca nakon donošenja višegodišnjeg financijskog okvira za godine 2014.–2020. („VFO 2014. do 2020.“), Komisija se poziva da podnese Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog o uvođenju financijske alokacije za razdoblje od 2014. do 2017.

3. Komisija provodi financijsku potporu Unije u skladu s Financijskom uredbom.

4. Komisija donosi svoju odluku o godišnjim izdvajanjima u skladu s nadležnostima proračunskog tijela.

Članak 8.

Administrativna i tehnička pomoć

Financijska alokacija za program može obuhvaćati rashode koji se odnose na aktivnosti pripreme, praćenja, kontrole, revizije i ocjene koje su potrebne za upravljanje programom i za postizanje njegovih ciljeva; posebno za studije, sastanke stručnjaka, izdatke vezane uz naknade statističkim stručnjacima, aktivnosti vezane uz informiranje i komunikacije, izdatke vezane uz mreže informacijske tehnologije usmjerene na obradu i razmjenu podataka, kao i sve ostale izdatke Komisije za tehničku i administrativnu pomoć vezanu za upravljanje programom. Alokacija može pokrivati i tehničku i stručnu pomoć koja je pružena državama članicama koje ne mogu izraditi određenu europsku statistiku ili statistiku potrebne kvalitete zbog posebnih okolnosti.

Članak 9.

Godišnji programi rada

Radi provedbe programa, Komisija donosi godišnje programe rada koji ispunjavaju zahtjeve iz članka 17. Uredbe (EZ) br. 223/2009 i u kojima se određuju ciljevi koje trebaju provesti i njihovi očekivani rezultati, u skladu s općim i posebnim ciljevima iz članka 4. stavaka 1. i 2. ove Uredbe. Svaki godišnji program rada dostavlja se Europskom parlamentu u informativne svrhe.

Članak 10.

Vrste intervencija

Financijski doprinosi Unije mogu biti u obliku bespovratnih sredstava, ugovora o javnoj nabavi ili bilo kojih drugih intervencija potrebnih za postizanje općih i posebnih ciljeva iz članka 4. stavaka 1. i 2.

Članak 11.

Prihvatljive aktivnosti

1. Financijski doprinos Unije podržava aktivnosti razvoja, izrade i diseminacije europske statistike potrebne za postizanje općih i posebnih ciljeva iz članka 4. stavaka 1. i 2. Prioritet se daje aktivnostima koje donose veliku dodanu vrijednost Uniji u skladu s člankom 2.

2. Financijski doprinos za podršku mrežama suradnje iz članka 15. Uredbe (EZ) br. 223/2009 može biti u obliku bespovratnih sredstava za određenu aktivnost i može pokrivati do 95 % prihvatljivih troškova.

3. Prema potrebi, mogu se dodijeliti bespovratna sredstva za poslovanje, ne veće od 50 % prihvatljivih troškova, za djelovanje organizacija iz članka 12. stavka 3.

4. Kao doprinos troškovima koje su države članice imale prilikom obavljanja aktivnosti koje se temelje na prikupljanju podataka, za svaku skupinu podataka čiji se ukupni rezultati dostavljaju Komisiji može se platiti paušalni iznos do maksimalnog iznosa definiranog za prikupljanje podataka. Paušalni iznos određuje Komisija uzimajući u obzir složenost prikupljanja podataka.

Članak 12.

Korisnici koji ispunjavaju uvjete za bespovratna sredstva

1. U skladu s drugim podstavkom članka 128. stavka 1. Financijske uredbe, bespovratna sredstva se mogu dodijeliti nacionalnim statističkim tijelima iz članka 5. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 223/2009 bez poziva na podnošenje prijedloga.

2. Mreže suradnje mogu uključivati korisnike iz stavka 1. i ostala tijela bez poziva na podnošenje prijedloga u skladu s člankom 128. stavkom 1. Financijske uredbe.

3. Bespovratna sredstva za poslovanje iz članka 11. stavka 3. mogu se dodijeliti organizacijama koje ispunjavaju oba sljedeća kriterija:

(a) neprofitne su organizacije koje su neovisne o sektorskim, komercijalnim i poslovnim ili drugim sukobima interesa i čiji su primarni ciljevi i aktivnosti promicanje i podrška provedbi Kodeksa prakse i provedba novih načina izrade europske statistike čiji je cilj poboljšanje učinkovitosti i kvalitete na razini Unije; i

(b) dostavile su Komisiji zadovoljavajući izvještaj o svojem članstvu, internim pravilima i izvorima financiranja.

Članak 13.

Zaštita financijskih interesa Unije

1. Komisija poduzima odgovarajuće mjere kako bi osigurala zaštitu financijskih interesa Unije prilikom provedbe aktivnosti koje se financiraju u okviru ove Uredbe primjenom preventivnih mjera protiv prijave, korupcije i ostalih nezakonitih aktivnosti putem dosljednih i djelotvornih provjera i, ako se otkriju nepravilnosti, osiguravanjem povrata nepravilno isplaćenih iznosa i, prema potrebi, izricanjem djelotvornih, proporcionalnih i odvraćajućih sankcija.

2. Komisija ili njezini predstavnici i Revizorski sud nadležni su za reviziju na temelju dokumenata i provjera na terenu svih korisnika bespovratnih sredstava, izvoditelja i podizvoditelja koji su primili sredstva u okviru ove Uredbe.

Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) prema potrebi provodi provjere i inspekcije na terenu gospodarskih subjekata na koje se izravno ili neizravno odnose ta sredstva, u skladu s postupcima utvrđenima u Uredbi Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti⁽¹⁾, radi utvrđivanja postojanja prijevара, korupcije ili neke druge nezakonite aktivnosti koje utječu na financijske interese Unije u vezi s ugovorom o bespovratnim sredstvima, odlukom o dodjeli bespovratnih sredstava ili ugovorom koji se financira na temelju ove Uredbe.

Ne dovodeći u pitanje prvi i drugi podstavak, sporazumima o suradnji s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama i ugovorima o bespovratnim sredstvima, odlukama o dodjeli bespovratnih sredstava i ugovorima koji proizlaze iz provedbe ove Uredbe izričito se ovlašćuje Komisija, Revizorski sud i OLAF za provođenje navedenih revizija, provjera i inspekcija na terenu.

Članak 14.

Sudjelovanje trećih zemalja u programu

Sudjelovanje u programu omogućuje se:

- (a) zemljama EGP-a/EFTA-e, u skladu s uvjetima utvrđenima u Sporazumu o Europskom gospodarskom prostoru;
- (b) Švicarskoj, u skladu s uvjetima utvrđenima u Sporazumu od 26. listopada 2004. između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o suradnji u području statistike⁽²⁾; i

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 15. siječnja 2013.

Za Europski parlament
Predsjednik
M. SCHULZ

Za Vijeće
Predsjednica
L. CREIGHTON

- (c) zemljama na koje se primjenjuje Europska politika susjedstva, zemljama koje su podnijele zahtjev za članstvo u Uniji, zemljama kandidatkinjama i zemljama pristupnicama i zemljama zapadnog Balkana uključenima u proces stabilizacije i pridruživanja, u skladu s uvjetima utvrđenima u odgovarajućim bilateralnim ili multilateralnim sporazumima s tim zemljama kojima se utvrđuju opća načela njihovog sudjelovanja u programima Unije.

Članak 15.

Ocjena i preispitivanje programa

1. Komisija nakon savjetovanja s ESSC-om podnosi privremeno izvješće o napretku u provedbi programa Europskom parlamentu i Vijeću do 30. lipnja 2015.
2. Najkasnije do 31. prosinca 2016., Komisija može na temelju privremenog izvještaja o napretku iz stavka 1. i nakon savjetovanja s ESSC-om podnijeti Europskom parlamentu i Vijeću prijedlog za produljenje programa za razdoblje od 2018. do 2020., uz poštovanje uvjeta VFO-a 2014. do 2020.
3. Do 31. prosinca 2018., Komisija podnosi, nakon savjetovanja s ESSC-om i Europskim statističkim savjetodavnim odborom, konačno izvješće o ocjeni provedbe programa Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 16.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2013.

⁽¹⁾ SL L 292, 15.11.1996., str. 2.

⁽²⁾ SL L 90, 28.3.2006., str. 2.

PRILOG

Statistička infrastruktura i ciljevi Europskog statističkog programa za razdoblje 2013.–2017.**Uvod**

Za provedbu politika Unije potrebne su visokokvalitetne, usporedive i pouzdane statističke informacije o gospodarskoj, socijalnoj i okolišnoj situaciji u Uniji i njihovim sastavnicama na nacionalnoj i regionalnoj razini. Europska statistika također je neophodna za Europu jer omogućava široj javnosti i europskim građanima razumijevanje i sudjelovanje u demokratskom procesu i raspravi o sadašnjosti i budućnosti Unije.

Europski statistički program pruža zakonodavni okvir za razvoj, izradu i diseminaciju europske statistike u razdoblju od 2013. do 2017.

Razvoj, izrada i diseminacija europske statistike odvija se u okviru tog zakonodavnog okvira bliskom i koordiniranom suradnjom unutar Europskog statističkog sustava (ESS).

Statistika razvijena, izrađena i distribuirana u okviru europskog statističkog programa za razdoblje od 2013. do 2017. („program”) pridonosi provedbi politika Unije u skladu s UFEU-om i Europom 2020. i njenim glavnim inicijativama i ostalim politikama određenim u strateškim prioritetima Komisije.

S obzirom na činjenicu da se radi o višegodišnjem programu koji obuhvaća razdoblje od pet godina i da je ESS usmjeren na očuvanje svoje uloge ključnog aktera u području statistike, taj je program ambiciozan s obzirom na njegovo područje primjene i njegove ciljeve, no njegova provedba bit će postepena. Cilj programa bit će uspostava djelotvornog utvrđivanja prioriteta i mehanizma pojednostavljenja.

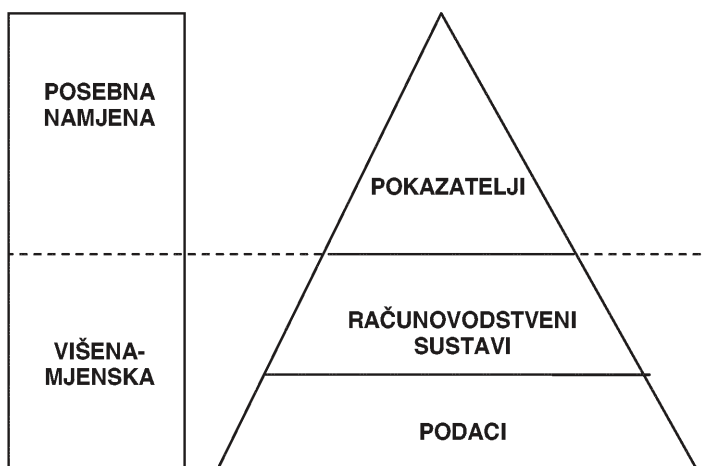
Statistička infrastruktura

Program će težiti uspostavljanju infrastrukture statističkih informacija. Ta infrastruktura treba biti prikladna za široku i intenzivnu primjenu različitih aplikacija.

Utvrđivanje politike potiče odluke za izradu europske statistike. Međutim, ta statistika treba također stajati na raspolaganju i biti lako dostupna ostalim donositeljima odluka, istraživačima, poduzećima i europskim građanima općenito, budući da ona predstavlja javno dobro i da ju plaćaju europski građani i poduzeća koji isto tako moraju imati koristi od pruženih usluga. Kako bi infrastruktura ispunila ovu ulogu, ona treba biti osmišljena u skladu s pouzdanim konceptualnim okvirom koji, s jedne strane, osigurava njezinu prikladnost za širok opseg namjena i, s druge strane, omogućava fleksibilnu prilagodbu rastućim potrebama korisnika u narednim godinama.

Infrastruktura statističkih informacija prikazana je niže:

INFRASTRUKTURA STATISTIČKIH INFORMACIJA

Legenda

Podaci: Informacije koje su prikupila nacionalna statistička tijela na temelju tradicionalnih statističkih aktivnosti (anketiranjem uzoraka, popisima itd.) i podaci iz ostalih izvora koji se ponovno koriste za potrebe statistike. Ove informacije oblikovane su za potrebe posebnih područja politika, npr. tržišta rada, migracije ili poljoprivrede.

Taj pojam također uključuje podatke prikupljene za administrativne potrebe, ali kojima se koriste nacionalna statistička tijela za potrebe statistike (ti se podaci obično nazivaju podaci iz administrativnih izvora).

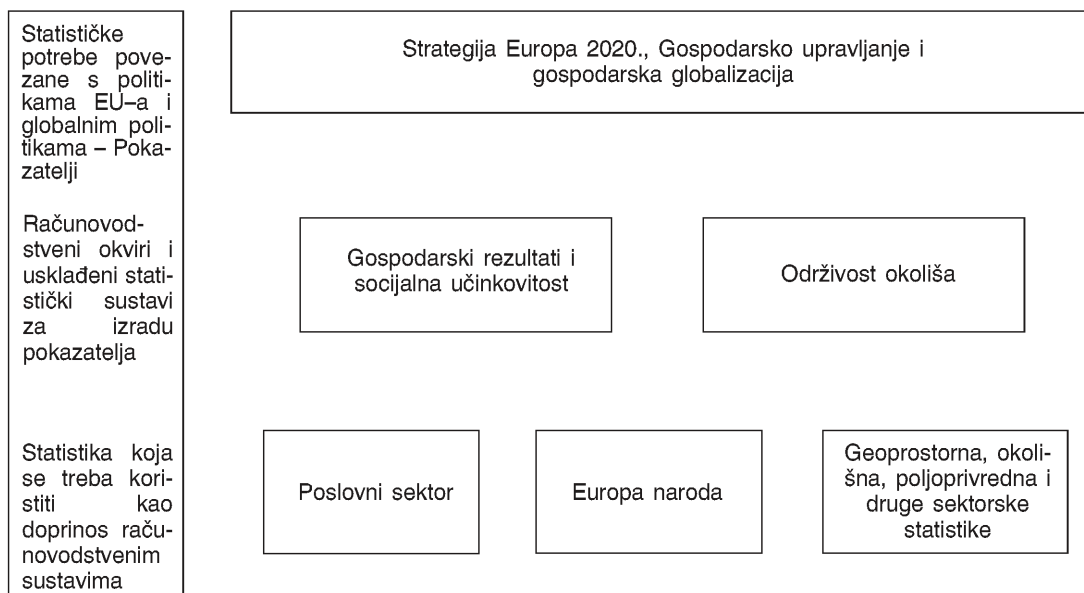
Računovodstveni sustavi: usklađeni i integrirani računi, bilance i tablice koji se temelje na skupu međunarodno dogovorenih pravila. Računovodstveni okvir osigurava visoku razinu dosljednosti i usporedivosti; statistički podaci mogu se prikupljati i prikazivati u formatu koji je oblikovan za potrebe analize i utvrđivanja politika.

Pokazatelji: pokazatelj je zbirna mjera povezana s ključnim pitanjem ili pojavom koji se dobiva iz serije uočenih činjenica. Pokazatelji se mogu upotrebljavati za otkrivanje relativnih pozicija ili prikazivanje pozitivnih ili negativnih promjena. Pokazatelji su obično izravan doprinos politici Unije i globalnoj politici. U područjima strateške politike oni su važni za određivanje ciljeva i praćenje njihovog postizanja.

U okviru ovog glavnog sustava, program će dalje razlikovati tri stupa statističkih informacija: poslovni sektor; Europa naroda; i geoprостorna, okolišna, poljoprivredna i ostala sektorska statistika.

Politike Unije i relevantne globalne politike su instrumenti kojima se određuju statistički zahtjevi na koje će program odgovoriti redizajniranom strukturom i odgovarajućim postupcima izrade. Stoga se svaka pojedinačna politika Unije i globalna politika odražava u različitim sastavnicama statističke infrastrukture te je obuhvaćena posebnim aktivnostima u okviru programa. Nove politike određene u narednim godinama bit će obuhvaćene uspostavljanjem novih načina izvođenja pokazatelja/računa na temelju statističkih podataka dobivenih u okviru tri stupa.

STATISTIČKE INFORMACIJE – STRUKTURA I DINAMIKA

Ciljevi

Opći cilj programa je da ESS i nadalje bude vodeći pružatelj visokokvalitetne statistike o Europi.

Vodeći računa o dostupnim sredstvima na nacionalnoj razini i na razini Unije kao i o dužnosti izvještavanja, sljedeći specifični ciljevi ostvaruju se statističkim aktivnostima koje se poduzimaju za provedbu programa:

- Cilj 1.: pravodobno pružanje statističkih informacija radi pružanja podrške razvoju, praćenju i ocjeni politika Unije jasno odražavajući prioritete, istodobno odražavajući ravnotežu između gospodarskih, socijalnih područja i područja zaštite okoliša te zadovoljavajući potrebe širokog kruga korisnika europske statistike, uključujući ostale donositelje odluka, istraživače, poduzetnike i europske građane općenito, na troškovno učinkovit način bez nepotrebnog udvostručavanja napora,
- Cilj 2.: provođenje novih načina izrade europske statistike čiji je cilj povećanje učinkovitosti i unapređenje kvalitete,
- Cilj 3.: jačanje partnerstva u okviru i izvan ESS-a radi daljnjeg jačanja njegove produktivnosti i vodeće uloge u službenoj statistici diljem svijeta, i

- Cilj 4.: osigurati dosljednu isporuku takve statistike tijekom cijelog trajanja programa, pod uvjetom da to ne utječe na mehanizme ESS-a za određivanje prioriteta.

Navedeni posebni ciljevi podijeljeni su u dolje opisana različita prioritetna područja. Ciljevi 1. i 4. obuhvaćeni su dijelom „I. Statistički rezultati”, cilj 2. obuhvaćen je dijelom „II. Metode izrade Europske statistike” i cilj 3. obuhvaćen je dijelom „III. Partnerstvo”.

I. STATISTIČKI REZULTATI

1. Pokazatelji

1.1. Strategija Europa 2020.

Potvrđivanje Strategije Europa 2020. na zasjedanju Europskog vijeća u lipnju 2010. u velikoj je mjeri odredilo strateški plan i program Unije i nacionalnih politika u narednim godinama. Tim se planom i programom utvrđuje određen broj glavnih ciljeva i inicijativa za koje ESS treba isporučiti statističke pokazatelje za određeni broj područja (npr. unaprjeđenje uvjeta za inovacije, istraživanje i razvoj, poticanje zapošljavanja, ispunjavanje ciljeva Unije u pogledu klimatskih promjena i energetike, učinkovitosti korištenja resursa, unaprjeđenja razine obrazovanja, uključujući mobilnost u učenju, aktivno i zdravo starenje te promicanje socijalne uključenosti smanjenjem siromaštva).

Cilj 1.1.1.

Pružanje pravodobno dostupnih visokokvalitetnih statističkih informacija za praćenje provedbe Strategije Europa 2020. U mjeri u kojoj je to moguće, novi pokazatelji temelje se na dostupnim statističkim podacima.

Ovaj će se cilj provoditi stavljanjem na raspolaganje:

- ažuriranih glavnih ciljnih pokazatelja za Strategiju Europa 2020. (u području zapošljavanja, istraživanja i razvoja, inovacija, energetike/klimatskih promjena, obrazovanja, okoliša, socijalne zaštite, socijalne uključenosti i siromaštva) na internetskoj stranici Komisije (Eurostata),
- statistike koje pružaju potporu praćenju provedbe glavnih inicijativa Strategije Europa 2020.,
- dodatnih pokazatelja kao ulaznih faktora za *ex-ante* i *ex-post* ocjene gospodarske, socijalne i okolišne politike Unije, i
- pokazatelja zaposlenosti pomoću kojih se razlikuje rad s nepunim radnim vremenom i rad s punim radnim vremenom kao i pokazatelja o nezaposlenosti koji uzimaju u obzir osobe koje sudjeluju u aktivacijskim politikama poput osposobljavanja.

1.2. Gospodarsko upravljanje

Kriza i tenzije na financijskim tržištima istakle su potrebu jačanja gospodarskog upravljanja Unije. Unija je već poduzela odlučujuće korake u pogledu gospodarskog upravljanja i koordinacije, od kojih će neki imati značajne statističke implikacije, uz statističke aktivnosti koje su u tijeku.

Cilj 1.2.1.

Razvoj novih i unaprjeđenje postojećih statističkih informacija relevantnih za donositelje odluka u Uniji i širu javnost vezano uz snažnije i integrirano gospodarsko upravljanje Unije i nadzorni ciklus koji objedinjuje Pakt o stabilnosti i rastu i gospodarsku politiku.

Ovaj se cilj provodi:

- pružanjem statističkih ulaznih podataka za sustav pokazatelja makroekonomskih neravnoteža i temeljnih analiza,
- pružanjem statističkih ulaznih podataka za poboljšani Pakt o stabilnosti i rastu koji su posebno usmjereni na izradu i pružanje visokokvalitetne statistike o javnom dugu,
- razvojem i izradom skupine pokazatelja za mjerenje konkurentnosti, i
- provedbom čvrstog sustava upravljanja kvalitetom u lancu izrade kojim se obuhvaćaju i ulazni podaci o javnim financijama i temeljni radni postupci u državama članicama.

Cilj 1.2.2.

Pružanje donositeljima odluka u Uniji pouzdane statistike i pokazatelje za administrativne i regulatorne potrebe i za praćenje posebnih obveza politike Unije.

Ovaj se cilj provodi:

- definiranjem opsega statistike za administrativne i regulatorne potrebe i sporazumom s korisnicima o tom opsegu, i
- definiranjem, prema potrebi, provedbom i obrazloženjem čvrstog okvira upravljanja kvalitetom za te pokazatelje.

1.3. Gospodarska globalizacija

Socijalni, gospodarski i drugi učinci financijske krize, povećanje prekograničnih tokova i fragmentacija proizvodnih procesa ukazali su na potrebu za usklađenijim okvirom i pojačanim mjerenjem globalizirane proizvodnje.

Cilj 1.3.1.

Jačanje dostupnih pokazatelja i statističkih informacija o gospodarskoj globalizaciji i globalnim vrijednosnim lancima za donositelje odluka u Uniji i širu javnost.

Ovaj se cilj provodi:

- ažuriranjem postojećih pokazatelja o gospodarskoj globalizaciji dostupnih na internetskoj stranici Komisije (Eurostata),
- razvojem novih pokazatelja o globalnim vrijednosnim lancima, uključujući tokove prirodnih resursa i ovisnost o tim resursima,
- analizom globalnih vrijednosnih lanaca, po mogućnosti pomoću odgovarajućih tablica *input/output*, i statistike inozemne trgovine i poslovne statistike, uključujući povezivanje s mikro podacima, i
- ispitivanjem potrebe reforme izračuna i raspodjele usluga financijskog posredovanja.

2. Računovodstveni okviri

Priopćenje Komisije od 20. kolovoza 2009. pod nazivom „BDP i izvan njega: Mjerenje napretka u svijetu koji se mijenja” i objavljivanje Stiglitz–Sen–Fitoussijevog izvještaja o mjerenju gospodarskih rezultata i socijalnog napretka dali su novi poticaj ključnom izazovu ESS-a, odnosno pitanju postizanja bolje statistike o međusektorskim pitanjima i snažnije integrirane statistike za opisivanje složenih socijalnih, okolišnih i gospodarskih pojava koje prelaze okvire tradicionalnih mjerila gospodarskih rezultata. Europski sustav nacionalnih i regionalnih računa (ESA) pruža integrirani i dosljedni okvir za svu gospodarsku statistiku koji treba nadopuniti ostalim pokazateljima kako bi se osigurale opsežnije informacije za utvrđivanje politika i odlučivanje.

2.1. Gospodarski rezultati i socijalna učinkovitost

Gospodarska kriza pojačala je potrebu za osiguranjem skupa visokokvalitetnih makroekonomskih pokazatelja za bolje razumijevanje i analizu gospodarskih oscilacija i njihovih učinaka na društvo te time olakšati postupak odlučivanja. Rastuća globalizacija proizvodnje traži izradu dosljednog okvira koji olakšava tumačenje i integraciju statistike iz različitih područja.

Cilj 2.1.1.

Dopunjavanje mjerenja gospodarskih rezultata prema različitim dimenzijama globalizacije, kvaliteti života, pristupa robi i uslugama, održivosti okoliša, zdravlju, dobrobiti, socijalnoj koheziji i socijalnoj uključenosti. Razvoj okvira za analizu globalizirane proizvodnje.

Ovaj se cilj provodi:

- provedbom i sastavljanjem godišnjih i tromjesečnih nacionalnih računa kao i godišnjih regionalnih računa u skladu s ESA-om,
- izradom pokazatelja o raspodjeli dohotka i potrošnje po kućanstvima (usklađenjem agregata nacionalnih računa s podacima iz istraživanja o kućanstvima ili administrativnim podacima),
- sastavljanjem pravovremene i visokokvalitetne statistike o cijenama, posebno harmoniziranim indeksima potrošačkih cijena,
- izradom satelitskih računa za nova područja,
- izradom baze podataka za mjerenje rasta i produktivnosti, uzimajući u obzir promjene u produktivnosti u javnom i privatnom sektoru,

- razvojem konceptualnog okvira za analizu globalizirane proizvodnje,
- razvojem konceptualnog okvira za mjerenje kvalitete života i dobrobiti, i
- ujednačavanjem odgovarajućih računovodstvenih i statističkih pojmova u mjeri u kojoj je to moguće.

Cilj 2.1.2.

Pružanje ključnih makroekonomskih i socijalnih pokazatelja i Glavnih europskih gospodarskih pokazatelja (GEEP) u obliku usklađenog skupa pokazatelja koji se odnose na zahtjeve za statističkim podacima na razini Unije i globalno i usklađivanje Glavnih europskih gospodarskih pokazatelja s rastućim potrebama korisnika.

Ovaj se cilj provodi:

- usklađenim razvojem prikaza ključnih makroekonomskih i socijalnih pokazatelja i pokazatelja održivog razvoja,
- dostupnošću usklađene metodologije za ključne makroekonomske i socijalne pokazatelje i Glavne europske gospodarske pokazatelje,
- povećanjem međunarodne usporedivosti pokazatelja,
- pružanjem poboljšanih alata kako bi se olakšalo tumačenje i priopćavanje pokazatelja, i
- dostupnošću harmonizirane statistike o stambenim jedinicama i povezane statistike za sve države članice.

2.2. Održivost okoliša

Zaštita, očuvanje i poboljšanje okoliša za sadašnje i buduće naraštaje kao i borba protiv utjecaja klimatskih promjena visoko su na listi europskih prioriteta i ciljevi su ugovorâ. Za učinkovite politike u tim područjima potrebne su statističke informacije iz različitih područja.

Cilj 2.2.1.

Pružanje okolišnih računa i statistike povezane s klimatskim promjenama, uzimajući u obzir međunarodna kretanja u tom području.

Ovaj se cilj provodi:

- razvojem usklađenog sustava okolišnih računa u obliku „satelitskih računa” glavnih nacionalnih računa kojim se pružaju informacije o emisijama u zrak, potrošnji energije, tokovima i rezervama materijalnih prirodnih resursa i vode, trgovini osnovnim i nužno potrebnim sirovinama, porezima za zaštitu okoliša i izdacima za zaštitu okoliša, po mogućnosti uključujući za ekološki rast/nabavu,
- modernizacijom, razvojem, izradom i diseminacijom pokazatelja koji pokazuju sekundarne pritiske, utjecaje klimatskih promjena, uključujući utjecaje na zdravlje, ranjivost i napredak u prilagodbi, i
- razvojem vodećeg pokazatelja za mjerenje globalnog pritiska na okoliš.

3. Podaci

3.1. Poslovni sektor

Europska poduzeća su u žarištu velikog broja politika Unije. Pored toga, ta su poduzeća odgovorna za pružanje osnovnih podataka. Prema tome, poslovna statistika u širem smislu je od iznimne važnosti za podršku postupku odlučivanja ali i za pružanje pomoći europskim građanima i poslovnom sektoru u razumijevanju utjecaja tih politika, pri čemu se radi razlika između velikih poduzeća, poduzeća sa srednje velikom tržišnom kapitalizacijom i malih i srednjih poduzeća za koje postoji povećana potreba za detaljnom i harmoniziranom statistikom. Istodobno postoji potreba za smanjivanjem administrativnog tereta i obveze izvještavanja.

Cilj 3.1.1.

Povećanje učinkovitosti i uspješnosti postupaka izrade statistike. Pružanje visokokvalitetne statistike o ključnim područjima u kojima su poduzeća u središtu interesa, poput poslovne statistike, kratkoročnih pokazatelja, o njihovim ulaganjima u ljudski kapital i vještine, međunarodnim transakcijama, globalizaciji, praćenju unutarnjeg tržišta, istraživanju i razvoju i inovacijama te turizmu. Posebnu pažnju treba posvetiti dostupnosti podataka u industrijskom sektoru ili sektoru usluga s velikom dodanom vrijednošću, a posebno u „zelenom”, digitalnom ili socijalnom gospodarstvu (poput zdravstva i obrazovanja).

Ovaj se cilj provodi:

- ponovnom upotrebom podataka dostupnih u statističkom sustavu ili u društvu i izradom zajedničke infrastrukture i zajedničkih alata,
- pružanjem statističkih informacija i pokazatelja o poslovanju na godišnjoj i infra-godišnjoj osnovi,
- pružanjem statističkih informacija kojima se opisuje položaj Europe u svijetu i odnos Unije s ostatkom svijeta,
- pružanjem statističkih informacija za analizu globalnih vrijednosnih lanaca i razvojem Registra Euroskupine kao temelja za prikupljanje informacija o globalizaciji iz različitih područja,
- ponovnim usklađivanjem prikupljene statistike za trgovinu robom i trgovinu uslugama u skladu s poboljšanom dostupnošću podataka o uslugama i aktivnostima radi usklađenja statističkih informacija o uslugama i robi,
- razvojem alata za praćenje unutarnjeg tržišta, poput alata za praćenje cijena hrane i povezanih pokazatelja,
- pružanjem statistike o ključnim područjima vezanim uz rezultate inovacija i istraživanja i razvoja proširenom upotrebom registara patenata i proširenom istraživačkom i statističkom upotrebom pojedinačnih mikro podataka,
- pružanjem statistike o ponudi i potražnji u turizmu putem optimiziranog prikupljanja podataka i boljom integracijom podataka iz turizma s ostalim područjima, i
- pružanjem statistike o upotrebi resursa i učinkovitosti resursa na temelju, u mjeri u kojoj je to moguće, postojećeg prikupljanja podataka.

3.2. Europa naroda

Građani Europe u središtu su politika Unije. Sukladno tomu, socijalna statistika u širem smislu od iznimne je važnosti za podršku postupku odlučivanja i za praćenje rezultata socijalnih politika, ali i za pružanje pomoći europskim građanima kako bi mogli ocijeniti utjecaj tih politika na njihove živote i dobrobit.

Cilj 3.2.1.

Pružanje statistike o ključnim područjima socijalne politike u kojima je građanin u središtu interesa, poput dobrobiti, održivosti, socijalne kohezije, siromaštva, nejednakosti, demografskih izazova (posebno pitanje starenja i migracije stanovništva), tržišta rada, obrazovanja i osposobljavanja, uključujući obrazovanje djece, učenje odraslih, strukovno osposobljavanje i mobilnost mladih u svrhu učenja, kulture, fizičke aktivnosti, kvalitete života, sigurnosti, zdravlja, invaliditeta, potrošnje, slobodne kretanja i unutarnjeg tržišta, mobilnosti mladih, tehnoloških inovacija i izbora novih životnih stilova. Prema potrebi, ta se statistika razvrstava prema spolu za one skupine koje su od posebnog interesa za kreatora socijalne politike. Prioriteti se utvrđuju u skladu s člankom 6.

Ovaj se cilj provodi:

- uspostavljanjem konsolidirane osnovne infrastrukture za europsku socijalnu statistiku, uključujući prikupljanje podataka koje se temelji na istraživanjima i administrativnim izvorima i zajedničke skupine osnovnih varijabli,
- razvojem temeljnih socijalnih anketa koje pružaju podatke (uključujući mikro podatke) o osobama i kućanstvima koji se pojednostavljuju i dopunjuju dodatnim i rjeđim prikupljanjem mikro podataka,
- razvojem statistike o obrazovanju i osposobljavanju, uključujući racionalizaciju i modernizaciju istraživanja o obrazovanju odraslih,
- pružanjem statistike o nejednakosti dohotka, kojom se pruža usporediv vodeći nacionalni pokazatelj, kao i podataka o nejednakosti pristupa osnovnim robama i uslugama,
- metodološkim radom na dobivanju statistike o fizičkoj aktivnosti i kulturi,
- pružanjem statistike o sigurnosti od kriminaliteta; zdravlju, u skladu s okvirnom Uredbom (EZ) br. 1338/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o statističkim podacima Zajednice o javnom zdravlju i zdravlju i sigurnosti na radnom mjestu ⁽¹⁾; i invalidnosti,
- provedbom aktivnosti programa rada o uključivanju statistike o migracijama u glavne tokove,

⁽¹⁾ SL L 354, 31.12.2008., str. 70.

- pružanjem pokazatelja o kvaliteti života za mjerenje napretka društava, i
- pokretanjem priprema za sljedeći krug popisa stanovništva (planiran za 2021.).

3.3. Geoprostorna, okolišna, poljoprivredna i ostale sektorske statistike

Kombinacija statistike s prostorno referenciranim podacima i geoprostornom analizom otvorit će nove mogućnosti koje će ESS dalje istražiti. Posebnu pažnju trebat će se posvetiti posebnim pitanjima, poput povjerljivosti i statističke valjanosti procjena manjih područja.

Energetska i prometna statistika radi podrške Strategiji Europa 2020. i politici klimatskih promjena u budućnosti će biti od velikog značaja.

U okviru politika Unije, poljoprivredna politika bit će i nadalje značajna u razdoblju od 2013. do 2017. Na statističke aktivnosti će snažno utjecati rezultati propitivanja Zajedničke poljoprivredne politike nakon 2013. Težište će biti na pitanjima okoliša, bioraznolikosti i ekosustava, gospodarskim pitanjima, pitanjima zdravlja i sigurnosti ljudi te socijalnim pitanjima.

Cilj 3.3.1.

Pružanje podrške utvrđivanju politike na temelju dokaza fleksibilnijom i većom upotrebom prostornih informacija u kombinaciji sa statističkim informacijama o socijalnim i gospodarskim pitanjima i pitanjima okoliša.

Ovaj se cilj provodi:

- daljnjim razvojem, održavanjem i radom Infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (Inspire), uspostavljene Direktivom 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, a posebno geoportalom Unije,
- stavljanjem na raspolaganje niza geografskih informacija kroz suradnju s programima Unije za istraživanje upotrebe zemljišta i daljinsko istraživanje, i
- integracijom statističkih podataka, kada je to bitno, na taj način stvarajući fleksibilnu infrastrukturu iz više izvora za pružanje ciljanih prostorno-vremenskih analiza.

Cilj 3.3.2.

Pružanje statistike o okolišu radi podrške postupku utvrđivanja politika Unije.

Ovaj se cilj provodi:

- skupinom ključne statistike o okolišu u pogledu resursa, poput podataka o otpadu i recikliranju, vodi, depozitima sirovina, usluga ekosustava i bioraznolikosti na nacionalnoj, gdje je to moguće, na regionalnoj razini te skupinom ključnih statistika o klimatskim promjenama radi podrške aktivnostima ublažavanja posljedica i prilagodbe i politikama na svim relevantnim razinama kako na lokalnoj tako i na razini Unije.

Cilj 3.3.3.

Pružanje energetske i prometne statistike radi podrške politikama Unije.

Ovaj cilj provodi se izradom i diseminacijom statistike o:

- obnovljivoj energiji,
- uštedama energije/energetske učinkovitosti, i
- sigurnosti prijevoza, mobilnosti putnika, mjerenju cestovnog prometa i intermodalnom prijevozu robe.

Cilj 3.3.4.

Pružanje statistike o poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu za razvoj i praćenje Zajedničke poljoprivredne politike i Zajedničke ribarstvene politike koje odražavaju ključne europske strateške ciljeve vezane uz održivost i ruralni razvoj provođenjem redovitih aktivnosti povezanih s razvojem, izradom i diseminacijom statistike.

⁽¹⁾ SL L 108, 25.4.2007., str. 1.

Ovaj se cilj provodi:

- preispitivanjem i pojednostavljenjem prikupljanja poljoprivrednih podataka u skladu s preispitivanjem Zajedničke poljoprivredne politike nakon 2013.,
- preoblikovanjem postupaka prikupljanja poljoprivrednih podataka, posebno radi poboljšanja kvalitete i pravovremenosti pruženih podataka,
- temeljitim preispitivanjem sustava upravljanja podacima o upotrebi zemljišta/pokrivenosti tla te izradom i provedbom novog sustava na temelju toga,
- provedbom sustava za prikupljanje podataka za usklađene agroekološke pokazatelje na temelju postojećih podataka kada je to moguće,
- pružanjem odgovarajućih raščlamba po regijama, i
- provedbom i diseminacijom skupa ključnih podataka iz područja šumarstva iz Integriranog okolišnog i ekonomskog računovodstva za šumarstvo, poput površina šuma, opsega i vrijednosti neposjećenog drva i ekonomskih računa za šumarstvo i sječu drva.

II. METODE IZRADE EUROPSKE STATISTIKE

ESS je trenutačno suočen s određenim brojem izazova: povećanom potražnjom za visokokvalitetnom statistikom, rastućom potrebom za složenom višedimenzionalnom statistikom, pojavom novih aktera na tržištu informacija, ograničenjima sredstava, potrebom za daljnjim smanjenjem statističkog opterećenja za davatelje podataka kao i diversifikacijom alata za priopćavanje. To podrazumijeva postupnu prilagodbu metoda izrade i diseminacije službene europske statistike.

1. Upravljanje kvalitetom ESS-a

Cilj 1.1.

Provedba sustava za upravljanje kvalitetom u ESS-u koji se temelji na Kodeksu prakse.

Jačanje razmjene dobrih praksi u provedbi Kodeksa prakse i osigurati da je izvještavanje o kakvoći usmjereno na različite potrebe korisnika.

Ovaj se cilj provodi:

- uvođenjem novih mehanizama praćenja i drugog kruga stručnih pregleda radi ocjene usklađenosti s Kodeksom prakse,
- usklađivanjem okvira za osiguranje kvalitete ESS-a i Europskog sustava središnjih banaka (ESSB-a),
- ispunjavanjem potreba korisnika za kvalitetnim izvještavanjem, i
- standardizacijom izvješća o kakvoći u različitim statističkim područjima na razini Unije.

2. Utvrđivanje prioriteta i pojednostavljenje

ESS je suočen s velikim izazovom: kako pružiti visokokvalitetnu europsku statistiku za zadovoljavanje rastućih potreba za statistikom u kontekstu značajno smanjenih proračuna država članica i politike nultog rasta ljudskih resursa u Komisiji i u državama članicama koja će u određenim tijelima dovesti do realnog smanjenja ljudskih resursa. S obzirom na ograničenja resursa na europskoj i nacionalnoj razini, važno je jačati utvrđivanje prioriteta i mjere pojednostavljenja, što zahtijeva predanost svih partnera ESS-a. Mehanizam za utvrđivanje prioriteta uveden je kao sastavni dio pripreme godišnjih programa rada i on će se primjenjivati tijekom cjelokupnog trajanja programa. To između ostalog uključuje godišnji pregled postojećih statističkih zahtjeva čije su polazišne točke inicijative koje je predložila Komisija za smanjenje statističkih zahtjeva uzimajući u obzir interese korisnika, izrađivača i davatelja podataka. Ovaj postupak treba provoditi u bliskoj suradnji s korisnicima i izrađivačima europske statistike.

Cilj 2.1.

Provedba mehanizma za utvrđivanje prioriteta za ESS radi pojednostavljenja obveze izvješćivanja i prilagodbe novim potrebama za statistikom, istodobno vodeći računa o ograničenjima za izrađivače, dužnosti izvještavanja i potrebama korisnika.

Ovaj se cilj provodi:

- definiranjem prioriteta i raspodjelom sredstava u skladu s tim prioritetima,
- definiranjem prioriteta za ESS kao dijela godišnjeg programa rada iz članka 9.,

- uzimanjem u obzir u godišnjem programu rada rezultate savjetovanja između korisnika i izrađivača statistike, i
- obavješćivanjem korisnika o statističkim područjima koja treba pojednostaviti te o prikupljanju podataka koje treba smanjiti/obustaviti.

3. Višenamjenska statistika i povećanje efikasnosti u izradi

Cilj 3.1.

Postupno uspostavljanje, vodeći računa o troškovima njezine provedbe u ESS-u, poslovne arhitekture ESS-a koja omogućava integriraniju izradu europske statistike; harmoniziranje i standardizacija metoda izrade statistike i metapodataka; jačanje horizontalne (između statističkih područja) i vertikalne (između partnera ESS-a) integracije postupaka izrade statistike u ESS-u u pogledu načela supsidijarnosti; upotreba i integracija višestrukih izvora podataka; izrada višenamjenske statistike. Posebna pažnja posvetit će se pitanjima povjerljivosti koja će se javljati s povećanom upotrebom, ponovnom uporabom i razmjenom mikro podataka i administrativnih evidencija.

Ovaj se cilj provodi:

- većom upotrebom odgovarajućih administrativnih podataka u svim statističkim područjima,
- identifikacijom i upotrebom novih izvora podataka za europsku statistiku,
- većim uključenjem Komisije (Eurostata) i nacionalnih statističkih tijela u oblikovanje administrativnih evidencija,
- širom upotrebom tehnika statističkog uparivanja i povezivanja podataka radi povećanja ponude europske statistike,
- upotrebom europskog pristupa statistici radi brzog odgovora politike u posebnim i opravdanim slučajevima,
- većom integracijom postupaka izrade europske statistike putem akcija koje koordinira ESS,
- daljnjim usklađivanjem statističkih pojmova između pojedinih statističkih područja,
- razvojem i provedbom fleksibilne referentne infrastrukture informacijske tehnologije i tehničkih standarda za poboljšanje interoperabilnosti, razmjene podataka i metapodataka i zajedničko modeliranje podataka,
- upotrebom standardnih IT alata u statističkim poslovnim procesima,
- razvojem metodoloških standarda radi povećanja upotrebe i dostupnosti usklađenih metodologija (uključujući kombinirane pristupe prikupljanju podataka) i usklađenih metapodataka,
- jačanjem uloge statističkih poslovnih registara kao mjesta gdje se vode statističke jedinice za svu statistiku vezanu uz poslovni sektor i kao izvora nacionalnih računa, i
- poboljšanjem pružanja metapodataka, odnosno pozadinskih podataka o načinu prikupljanja podataka, kvaliteti podataka i načinu na koji se podaci mogu učiniti razumljivijima korisnicima.

Cilj 3.2.

Osiguranje dobrog funkcioniranja i usklađenosti ESS-a uspješnom suradnjom i komunikacijom.

Ovaj se cilj provodi:

- djelotvornom i učinkovitom podrškom partnerstvu u okviru ESS-a,
- utvrđivanjem i provedbom postupaka za podjelu opterećenja i rada unutar ESS-a, i
- daljnjim razvojem i pokretanjem mreži suradnje.

4. Diseminacija i komunikacija

Cilj 4.1.

Učiniti ESS prvim izvorom podataka o europskoj statistici za sve korisnike, a posebno za donositelje odluka u javnom i privatnom sektoru, pružanjem visokokvalitetne usluge za pružanje statističkih informacija koja se temelji na načelima slobodnog i jednostavnog pristupa europskoj statistici.

Jačanjem i proširenjem dijaloga između korisnika i izrađivača statistike kako bi se zadovoljile potrebe korisnika za visokokvalitetnom statistikom. Za poboljšanje učinkovitosti i uspješnosti ESS-a važno je uključiti korisnike u nova kretanja u ranoj fazi.

Proširiti i racionalizirati raspon proizvoda za diseminaciju kako bi se zadovoljile potrebe korisnika pomoću novih tehnologija.

Uspostaviti troškovno primjerenu, integriranu i sigurnu infrastrukturu u okviru ESS-a za pristup povjerljivim podacima u znanstvene svrhe.

Ovaj se cilj provodi:

- priznavanjem ESS-a kao prve referentne točke za korisnike europske statistike,
- uspostavljanjem integrirane sigurne infrastrukture za pristup mikro podacima Unije,
- uspostavljanjem sustava kojim se korisnicima na zahtjev omogućava izravan pristup i savjeti vezani uz tumačenje statističkih informacija,
- prilagodbom proizvoda za diseminaciju potrebama korisnika pomoću novih tehnologija,
- povećanim brojem statističkih rezultata o međusektorskim pitanjima,
- povećanom upotrebom novih komunikacijskih i diseminacijskih tehnologija (npr. onih koje se temelje na SDMX-u),
- povećanom ponudom skupova mikro podataka za potrebe statističkog istraživanja u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom o povjerljivosti podataka,
- izradom skupova podataka kako bi se olakšala upotreba statističkih podataka za potrebe obrazovanja i istraživanja.

5. Osposobljavanje, inovacija i istraživanje

Cilj 5.1.

Zadovoljavanje potreba za učenjem i razvojem u ESS-u na temelju kombinacije tečajeva za osposobljavanje i mogućnosti za učenje i razvoj.

Poboljšanje suradnje između članova ESS-a radi prijenosa znanja i razmjene i primjene najboljih praksi i zajedničkih inovativnih pristupa u izradi statistike.

Organizacija aktivnosti, sudjelovanje i doprinos istraživačkih zajednica unapređenju lanaca izrade statistike i kvalitete službenih statističkih informacija.

Ovaj se cilj provodi:

- uvođenjem poslijediplomskog akademskog stupnja (npr. magistar službene statistike),
- organizacijom programa osposobljavanja koji su usmjereni zadovoljavanju potreba korisnika i drugih građana,
- širom primjenom rezultata istraživačkih projekata u izradi i diseminaciji statistike,
- priznavanjem ESS-a kao referentne točke statističkih istraživačkih zajednica,
- intenzivnim sudjelovanjem istraživačkih zajednica u istraživačke aktivnosti u službenoj statistici, i
- uspostavljanjem odgovarajućih instrumenata za razmjenu praksi i provedbu zajedničkih rješenja u ESS-u.

III. PARTNERSTVO

1. Partnerstvo unutar i izvan ESS-a

Nacionalna statistička tijela i Komisija (Eurostat) odgovorni su, u duhu partnerstva, za razvoj, izradu i diseminaciju europske statistike.

Cilj 1.1.

Provedba jačeg upravljačkog okvira ESS-a.

Ovaj cilj provodi se provedbom revizije Uredbe (EZ) br. 223/2009 i Odluke Komisije 2012/504/EU od 17. rujna 2012. o Eurostatu ⁽¹⁾;

Cilj 1.2.

Jačanje koordinacijske uloge Komisije (Eurostata) kao Statističkog ureda Europske unije.

Ovaj se cilj provodi:

- uključivanjem Komisije (Eurostata) u ranoj fazi u sve inicijative Komisije vezane uz statistička pitanja; i
- redovitim dijalozima dionika na najvišoj upravljačkoj razini.

Cilj 1.3.

Jačanje suradnje s ESSB-om i europskim i međunarodnim organizacijama uključenima u izradu podataka za statističke i administrativne potrebe kroz zajedničke projekte i koordinirani razvoj. Osiguranje dosljednosti između normi Unije i međunarodnih normi.

Ovaj se cilj provodi:

- provedbom zajedničkog okvira kvalitete za ESS i ESSB,
- većim uključivanjem Komisije (Eurostata) u međunarodne savjetodavne skupine,
- definiranjem i provođenjem novih načina suradnje kako bi se osigurala dobra koordinacija statističkih kretanja između međunarodnih organizacija i efikasna raspodjela rada, i
- primjenom novog Sustava nacionalnih računa Ujedinjenih Naroda, ESA-e, Sustava okolišnih i ekonomskih računa Ujedinjenih naroda, Europskih ekonomskih računa okoliša i Priručnika za sastavljanje platne bilance.

Cilj 1.4.

Promicanje i provođenje statističke savjetodavne aktivnosti i aktivnosti statističke pomoći u zemljama izvan Unije u skladu s prioritetima vanjske politike Unije, s posebnim naglaskom na proširenje i Europsku politiku susjedstva.

Ovaj se cilj provodi:

- vodećom ulogom ESS-a na međunarodnoj razini,
- dostavljanjem podataka za potrebe vanjske politike Unije,
- pružanjem potpore službama Komisije za provedbu politika razvoja i međunarodne suradnje u njihovim odnosima s međunarodnim organizacijama i u pitanjima od zajedničkog statističkog interesa s regijama trećih zemalja ili trećim zemljama,
- diseminacijom relevantnih statističkih podataka za podršku procesu proširenja i pregovorima vezanima uz proširenje,
- minimalizacijom zahtjeva za izuzećem novih država članica koji imaju za posljedicu nedostupnost podataka,
- uspostavljanjem sporazuma i memoranduma o razumijevanju s trećim zemljama,
- izradom i provedbom programa tehničke suradnje,
- usmjeravanjem tehničke pomoći na usklađivanje i dostavu podataka, i
- promicanjem aktivnosti suradnje i koordinacije između članova ESS-a.

⁽¹⁾ SL L 251, 18.9.2012., str. 49.